

Praca na zaliczenie kursu „przedsiębiorczość w szkole i jak wychować lidera”

SYLWIA RYZNAR

KONSPEKT

2 godziny lekcyjne (warsztat)

Temat: Mam problem, co robić ... ?

Cele :

- uczyć się rozpoznawać sytuacje wymagające podjęcia decyzji
- oceniają pozytywne i negatywne skutki poszczególnych rozwiązań
- uświadamiają sobie, jakim celom i wartościom powinna służyć decyzja
- stosują model drzewka decyzyjnego w stosunku do rzeczywistych sytuacji życiowych
- uczyć się poszukiwać różnych możliwych sposobów rozwiązywania problemu decyzyjnego
- uczyć się dokonywać wyboru najkorzystniejszego wariantu

Pojęcia :

- sytuacja decyzyjna,
- problem decyzyjny,
- wartości,
- alternatywne rozwiązania,
- konsekwencje,
- drzewo decyzyjne

Oczekiwane rezultaty:

Po zajęciach uczeń :

- pozna i stosuje metodę drzewka decyzyjnego
- rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji
- precyzuje cele, które chce osiągnąć
- określa wartości, którym decyzja powinna odpowiadać
- poszukuje różnych sposobów rozwiązywania problemu
- ocenia ich pozytywne i negatywne skutki
- podejmuje optymalne decyzje w trudnych sytuacjach

Materiały:

- schemat drzewka decyzyjnego
- duże arkusze papieru, flamastry
- materiał pomocniczy nr 1 – tekst „Decyzja - co to takiego”
- materiał pomocniczy nr 2 - tekst „W pewnej firmie ...”

Metody:

- burza mózgów
- mini wykład
- praca indywidualne ucznia

Proponowany przebieg zajęć

Wprowadzenie

1. Zapytaj uczniów z czym kojarzy im się słowo decyzja, zapisz na tablicy bądź na arkuszu papieru metodą burzy mózgów wszystkie skojarzenia uczniów, podsumuj wypowiedzi
2. Następnie zapytaj jakie decyzje musieli podjąć tego dnia. W razie trudności poproś ochotników ,aby opowiedzieli o wszystkim, co ich spotkało tego dnia, i poszukajcie wspólnie z całą klasą sytuacji , w których osoby te decydowały o jakiejś sprawie (w co się ubrać, co zjeść itp.), pomoże to uczniom zdać sobie sprawę ,że każdego dnia wszyscy podejmują wiele decyzji. Wy tłumacz, że część z nich dotyczy mniej ważnych a niektórych bardzo istotnych
3. Poleć uczniom podanie przykładów decyzji dla nich :
 - Łatwych i trudnych
 - W sprawach ważnych i mniej ważnych
 - Podejmowanych bez głębszego zastanowienia i po rozważeniu różnych rozwiązań i ich skutków

Podsumuj wypowiedzi uczniów i zaprezentuj mini wykład na temat :

- Jak właściwie powinno się podejmować decyzje?, na podstawie materiału nr 1

Rozwinięcie :

1. Poinformuj uczniów ,że na zajęciach wykorzystają pewną metodę analizowania i rozwiązywania problemów decyzyjnych która może im się przydać w różnych sytuacjach życiowych
2. Poproś, aby każdy wyobraził sobie sytuację, że twój przyjaciel chce od ciebie pożyczyć 100 złotych, które ty musisz wpłacić na zestaw książek do szkoły
3. Narysujcie na tablicy lub na arkuszu papieru schemat drzewa decyzyjnego (wzór znajdziesz na końcu scenariuszu). Uzupełnij go wspólnie wypełniając kolejno następujące pola :
 - sytuacja wymagająca podjęcia decyzji
 - cele i wartości
 - możliwe rozwiązania
 - pozytywne i negatywne skutki każdego z nich

Pytanie do uczniów:

Jaką decyzję podejmujesz w tej sytuacji ?

Uzasadnij ją opierając się na schemacie drzewka decyzyjnego.

Dodatkowo możesz urządzić w klasie głosowanie, aby sprawdzić ile osób opowiedziało się za jednym albo za drugim wyborem.

4. Poinformuj uczniów, że teraz samodzielnie będą musieli podjąć decyzję stosując wcześniej poznaną metodę, rozdaj materiał pomocniczy nr 2 i schematy drzewa decyzyjnego.

5. Zwróć uwagę, że różne ważne cele i wartości wielu wypadkach są trudne do pogodzenia.
6. Po zakończeniu samodzielnej pracy kilka osób odczytuje swoje schematy
Pytanie do uczniów:
Czy podobnie zdefiniowaliście problem ?
Jakie możliwe warianty decyzji wymyśliście i jak ocenialiście ich wady i zalety?
Uwaga do uczniów
Pamiętajcie, że zwykle wariantów decyzji jest więcej. Sprawdźcie ile osób podjęło poszczególne decyzje

Zakończenie:

Ewaluacja zajęć zawarta w pytaniach.

1. Na ile współczesny kandydat do pracy powinien wykazać się umiejętnością podejmowania decyzji ?
2. Czy osoba która ma z tym problem jest dobrym kandydatem do pracy?
3. Czy można tą umiejętność systematycznie wypracować poprzez różne sytuacje wyboru ?

Odpowiedzi uczniów do wyboru ustne lub pisemne

Materiał nr 1 – „Decyzja - co to takiego ?”

Jak właściwie powinno się podejmować decyzje ? Np. Czy iść na lody. No pewnie ? Tutaj decyzja wydaje się być prosta. A jednak i w tym przypadku sprawa może okazać się bardziej skomplikowana. Na przykład właśnie walczymy z przeziębieniem i po lodach na pewno będziemy chorzy. Albo jutro jest klasówka z fizyki i trzeba wybierać: idziemy na lody czy siadamy do nauki. A może warto się zastanowić, czy nie wolelibyśmy pieniędzy na lody przeznaczyć na jakiś inny cel. Nawet więc w prostej sprawie wyprawy na lody podjęcie decyzji może nie okazać się łatwe. A cóż dopiero mówić o sprawach naprawdę trudnych? Są przecież takie decyzje, które mają bardzo istotny wpływ na nasze dalsze losy.

Na przykład po ukończeniu gimnazjum będziemy musieli wraz z rodzicami rozstrzygnąć, w jakim liceum chcemy kontynuować naukę i na jakich przedmiotach się skoncentrować. Ta decyzja, choć nie jest ostateczna i nieodwołalna, na pewno będzie odgrywać poważną rolę w tym, czego nauczycie się szkole i jaki zawód będziecie potem wykonywać. Również w pracy będą oczekiwać od was umiejętności podejmowania decyzji i ponoszenia ich konsekwencji.

Poważnych decyzji nie należy podejmować pochopnie i w pośpiechu. Warto działać według pewnych reguł. Przede wszystkim powinniśmy jasno sformułować problem, który chcemy rozstrzygnąć. Następnie musimy uświadomić sobie, co jest dla nas naprawdę ważne i jakie cele chcielibyśmy zrealizować. To, jakie wartości cenimy najwyżej, w dużej mierze rozstrzyga o tym, jakiego wyboru dokonamy. Kiedy jasno określimy sytuację wymagającą decyzji i wartości, które są dla nas ważne, nadszedł czas na rozważenie możliwych wariantów postępowania. Zwykle jest przecież tak, że jest kilka możliwych rozwiązań danego problemu. Jeżeli boimy się klasówki z fizyki, możemy nauczyć się dobrze zadanego materiału, możemy

próbować ściągać albo w ogóle nie pójść do szkoły. Każde z takich rozwiązań ma swoje słabe i mocne strony. Musimy je dokładnie rozważyć ,żeby przekonać się, które z możliwych rozwiązań jest najlepsze. Dopiero po zakończeniu takiej systematycznej analizy sytuacji nadchodzi czas na podjęcie decyzji.

Oczywiście, taka **analiza** nie rozwiązuje wszystkich problemów. Często cele, jakie chcemy osiągnąć są ze sobą sprzeczne: w przypadku lodów z jednej strony chcemy być zdrowi, ale z drugiej lubimy takiej przyjemności i wcale nie wiadomo co w tym momencie jest dla nas ważniejsze. Z analizy nie musi wynikać jasno, które z rozwiązań jest najlepsze. Co zrobić, gdy listy plusów i minusów przy wszystkich rozwiązaniach są tak samo długie ? Na to pytanie trudno udzielić ogólnej odpowiedzi, czasem warto zawierzyć swojej intuicji, czasem poprosi o radę kogoś bardziej doświadczonego. W każdym razie nie zależnie, od tego co wybierzemy pamiętajmy ,że wszyscy ludzie popełniają błędy w ocenie sytuacji i podejmują niemądre decyzje. Nie należy załamywać się gdy i nam się to przydarzy. Zamiast się zamartwiać lepiej wtedy zastanowić się na czym polegał nasz błąd i spróbować go naprawić. Trzeba również pamiętać o tym, że w życiu są takie sytuacje zarówno w sferze zawodowej jak i prywatnej, że nie mamy czasu na tak wnikliwą analizę sytuacji i musimy decyzje podjąć natychmiast. Wtedy liczą się nasze doświadczenia i wiedza

Materiał nr 2 – „ W pewnej firmie ...”

W jednej z gdańskich firm szef prosi swojego zastępcę o wytypowanie wśród swoich nowo przyjętych pracowników, jednego najlepszego kandydata na roczny kontrakt służbowy do Brukseli. Z wyjazdem wiąże się wyższa pensja i późniejszy awans w firmie oraz reprezentowanie interesów na arenie międzynarodowej. Kandydatów jest pięciu, w tym jeden bardzo bliski przyjaciel zastępcy szefa, który niestety nie posiada wszystkich wymaganych kwalifikacji. Termin podania jednego nazwiska się zbliża, a zastępca dyrektora cały czas ma wątpliwości

Schemat drzewka decyzyjnego



